

Bågskytten

EKSHÄRADS FÖRSAMLINGSBLAD NR 2 2020

Svenska kyrkan
EKSHÄRADS FÖRSAMLING

TELEFONNUMMER I EKSHÄRADS FÖRSAMLING

Pastorsexpeditionen 400 50
tisd.-torsd. 10-12

Blomsterfonden 400 50
tisd.-torsd. 10-12
swish 123 23 75 442

eksharad.pastorat@svenskakyrkan.se

Lars-Peter Hjärpe, kyrkoherde 54 05 81
mottagningstid torsd. 10-12

mobil 070/289 74 49

Anders Rådström, komminister 54 05 82

Jenny Ekström, kantor 54 05 84
mobil 070/577 87 02

Kerstin Andersson, ekonomi 54 05 80

Roger Jonasson, kyrkogårdsexp. 54 05 87

Monica Jäger, förs.ass. 54 05 83

Kerstin Hedelin, förs.arb. 54 05 88

Pär Jonasson, kyrkogårdsarb. 54 05 86

Församlingshemmet 54 05 85

Patric Svensson, kyrkorådsordf. 303 07

Redaktionen:

Lars-Peter Hjärpe och Monica Jäger

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

Var rädd om dig! sid 3

Act svenska kyrkan sid 4

Kantorns sida sid 5

Bågskytten förklarar sid 6 - 7

Döda, döpta sid 7

Gudstjänster sid 8

TACK!

Varmt tack till Er alla som på olika sätt
bidragit till fasteinsamlingen

Insamlad summa i
Ekshärads församling
blev 13 539:-

**SVENSKA KYRKANS
INTERNATIONELLA
ARBETE**

KYRKAN ÄR ÖPPEN

09.00-16.00

ALLA DAGAR HELA SOMMAREN

GRÖNA SKYLTAR!

Om en grav är märkt med en
grön skylt så vill vi gärna
komma i kontakt med
närstående, annars riskerar
gravrätten att försvinna.

Var rädd om dig!

Var rädd om dig!

Det är en underlig tid vi lever i.

Allt det normala, i alla fall allt det som vi vant oss vid som det normala, har under denna vår ställts på ända. Ett litet för ögat osynligt virus har fått hela vår tidigare öppna globala värld att sluta sig. Gränser och verksamheter har stängts ner.

Människor, städer och regioner har i olika grad satts i karantän. Av tvång eller av egen självvald vilja. Ovissheten och även rädslan för att drabbas eller drabba andra av covid 19 har förändrat beteenden och kanske även fått oss människor att ompröva sättet att leva och vara.

Många av oss begrundar livet och tillvaron och försöker omorientera oss. Försöker hitta nya sätt att upprätthålla relation med alla som på olika sätt står oss nära samtidigt som vi håller fysisk distans. Och på något trotsigt vis lyckas vi ganska bra med det. Det är ett bevis på människans förmåga att hela tiden anpassa sig, finna nya vägar och lösningar att leva.

Eller som orden i andra Timotheosbrevet uttrycker det; ”Ty Gud har inte gett oss modlöshetens ande utan kraftens, kärlekens och självbesinningens.” (2 Tim 1:7)

Ja, Gud har inte gett oss modlöshetens ande utan kraftens, kärlekens och självbesinningens ande. Om inte denna välmenande påminnelse kan få dig att känna hopp trots allt så har Gud ett annat och kanske påtagligare sätt att väcka livsanden i dig.

Sommaren, med ljusa nätter och när detta skrivs i pingsthelg även med ljum och ljuv värme, har återigen svept in över vårt land. Mer efterlängtd än någonsin tidigare. För oss som lever och bor i norden är nog sommarens ankomst av större betydelse för vårt själsliga tillstånd än vi förmodligen är medvetna om.

Ta vara på allt det goda som sommaren vill ge. I år viktigare än någonsin. Det finns så mycket mer att se och upptäcka i din närhet som du kanske aldrig tidigare lagt märke till.

Ta vara på dig själv och dina kära. Håll kontakten med varandra. Ring, sms:a, skypa, Face Tima eller WhatsApp:a, det betyder mer än du anar.

Och ett annat gott råd för din egen del, besök gärna någon av din kyrkas gudstjänster.

Även där finns något att upptäcka.

Lars-Peter Hjärpe

Kyrkoherde

*När jag hör trastens klara sång,
när lärkan jublar dagen lång,
högt ovan fält och backar,
då kan jag icke tåga still.
Min Gud, så länge jag är till,
för livet jag dig tackar.*

Sv.ps 200:4

ACT svenska kyrkan och coronakrisen

När världen drabbas av en pandemi förvärrar det en redan svår situation för människor som lever i utsatthet. Människor som lever på marginalen, som befinner sig på flykt eller som lever i hunger och fattigdom har sämst förutsättningar att klara en kris. FN:s generalsekreterare António Guterres varnar för att miljontals människor kan komma att mista livet i virusutbrottet om det får en okontrollerad spridning, och fattiga länder är särskilt utsatta.

Generellt finns en stor oro bland många organisationer som verkar internationellt och många befävar humanitära katastrofer svåra att överskåda. Redan nu saknas det på flera håll basala förnödenheter, skyddsutrustning och handsprit med mera och det råder brist på rent vatten i kombination med undermåliga sanitära förhållanden.

En annan utmaning i flera länder är att försöka hålla kontroll på smittspridning samtidigt som system för att smittspåra och testa människor på flera håll är undermåliga. Global solidaritet är inte bara en moralisk nödvändighet i detta läge, utan det ligger i allas intresse att stoppa coronavirusets spridning. Överbelastade, underdimensionerade och underfinansierade sjukvårdssystem ökar risken för global smittspridning och utbrott av andra dödliga sjukdomar som malaria, mässling, kolera och ebola.

Förödande konsekvenser för människor som redan lever i fattigdom

Förutom risken för extrema nödsituationer slår de omfattande åtgärderna i coronakrisens spår, i form av exempelvis reseförbud och karantän, undan benen på några av världens svagaste ekonomier. Människor har redan förlorat jobb och försörjning till följd av coronavirusets spridning, vilket får förödande konsekvenser för människor som redan lever i fattigdom.

Ytterligare en allvarlig konsekvens är att skolor och mötesplatser stängs, vilket innebär att barn och andra utsatta grupper förlorar viktiga skyddsnet. För många barn innebär skolmaten dessutom det enda lagade målet mat. Det hela blir en ond spiral. Virusets riskerar att slå ut människor med lågt immunförsvar, exempelvis personer som lever med undernäring eller underliggande sjukdomar, vilket är vanliga i många samhällen där Act Svenska kyrkan verkar.

Livsviktigt stöd måste upprätthållas

Flera av våra samarbetspartner vädjar om att livsviktigt stöd måste upprätthållas, att det är viktigare än någonsin. Våra partner ser bland annat ett stort behov av skyddsutrustning för personal som arbetar i flyktinglägren och påfyllning av basförnödenheter för de allra mest utsatta.

Precis som vi i Sverige nu identifierar de mest sårbara grupperna vid en pandemi och riktar resurserna dit måste samma sak göras globalt. Vi måste rädda liv på platser där handtvätt och social distansering överhuvudtaget inte är möjliga.

Swish: 9001223

Plusgiro: 90 01 22-3

Bankgiro: 900 1223

KANTORNS SIDA

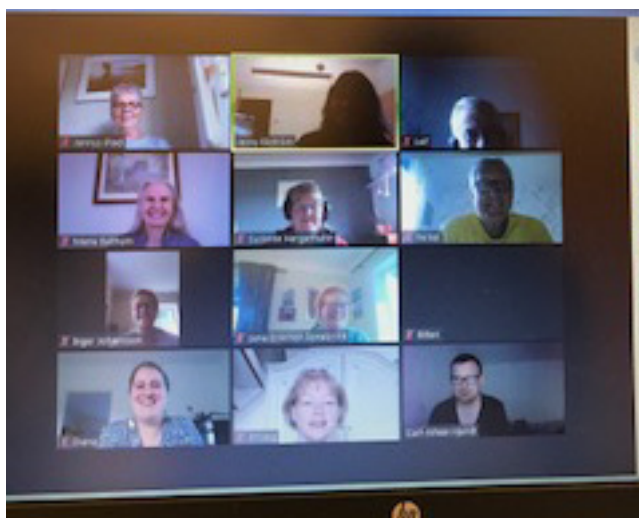
I dessa tider är det inte mycket som är som det brukar vara. Inte heller kyrkokören har övat som den brukar. Sedan den 17 april har vi haft körövningar digitalt, det har känts väldigt bra att kunna sjunga "tillsammans" fast på ett annorlunda sätt. En del körmedlemmar har inte haft den tekniska möjligheten att kunna delta andra har inte kunnat få igång det aktuella programmet och några har avstått av andra skäl. Vi har varit drygt tjugo personer som deltagit till och ifrån. Det ska bli väldigt spännande att sätta ihop alla röster när vi träffas fysiskt nästa gång. Låt oss innerligt hoppas att det blir inom en väldigt snar framtid.

En annan sak som inte blir som det brukar är vår årliga sommarmusik på torsdagarna i juli. På grund av det rådande läget har vi valt att inte ha några sådana musikkvällar. Förhoppningsvis kommer vi att kunna erbjuda mer musik i samband med gudstjänsten på söndagarna kanske även någon lunchmusik. Inget är bestämt än men håll ögon och öron öppna ifall det dyker upp lite oväntade musiktillfällen i kyrkan under sommaren.

I väntan på att detta virus ska lugna ner sig så vi kan återgå till det normala får vi njuta av den musik som vi har alldeles inpå oss när vi öppnar fönstret.

*När dagen fylls av fågelsång,
när äng och hagar blommar,
när markens hela rikedom
förkunnar Nordens sommar.
Då spelar Skaparen
och vi är toner i hans symfoni
av ljud och ljus och färger.*

Svensk psalm 754 vers 1

Kolla in detta!

Nu finns den på plats i kyrkan, miniatyren av Ekshärads kyrka med kyrkogård och kapell som Peter Ahrén, Lilla klassen Kyrkhedens skola skapat. Detaljrik, allt finns med.

Passa på att besöka kyrkan och titta närmare på det fina arbete som Peter utfört. Det väcker många tankar och känslor.

Bågskytten förklarar – kultur inte vanligt stök, eller?

Varje vår och sommar återuppstår fenomenet. Oftast brukar det först synas och höras på kyrktorget, platsen mellan kyrkan och församlingshemmet här i Ekshärad. Efterlängtat av somliga, av andra ansett som ett otyg. De svarta rosorna på den snöfria asfalten, den höga musiken och det krossade glaset. Som så mycket annat nuförtiden är det ingen som riktigt känner till bakgrunden till detta rituella beteende. Bara jag, Bågskytten med mitt historiskt långa perspektiv minns och kan förklara.

Fenomenet är egentligen en gammal företeelse med rötter långt bak i tiden. Den med god vilja kan därför betrakta dagens utövande som en kulturaktivitet i något modernare form.

Kulturaktiviteten går tillbaka till tiden då ungdomar förr samlades på snöfria öppna områden för att ta avsked av vintern och hälsa våren och den kommande efterlängtade sommaren välkommen. Traditionen fanns tidigare spridd över hela landet men fortlever nu endast tack vare engagemang från ungdomar i landsbygdsområden, det som av nationalekonomer i kungliga huvudstaden nedsättande kallas för skräpyta. Som alla seder utvecklas de med tiden. Förr brukade ungdomarna använda hästar, höskrindor och fioler som självklara element i firandet, idag använder man bilar och fiolerna är numera utbytta mot avancerade musikanläggningar med högtalarsystem ofta placerade i bilarnas bagageutrymme. Fortskaffningsmedel och musik är själva grunden för att ge kulturaktiviteten den dimension av äkta glädje och lustfyllda förväntan som den vill ge uttryck för.

De ritualliknande kulturaktiviteterna brukar starta strax efter snösmältningen ägt rum och ginsten blommar vackert på kala grenar. Det innebär att seden inte har något fast startdatum utan charmen ligger i den spända förväntan som sakta byggs upp i takt med snösmältningen.

När temperaturen under minst sju dagar inte understigit nollstrecket brukar det vara signalen att starta själva firandet. Av gammal tradition brukar upptakten ske första fredagkväll efter dessa sju dagar passerat och pågår sedan fram till tidig lördagsmorgon ibland t.o.m. söndagsmorgon.

De unga deltagarna samlas då vid närmaste, helst asfaltsbelagda öppna plats. I Ekshärad är den platsen som sagt kyrktorget. Väl samlade dröjer det inte länge förrän firandet tar fart med inledandet av det första ritualen, rosritualet. Den av deltagarna som först anlärt till platsen, den sammankallande, inleder med att långsamt köra sin bil ett varv runt på kyrktorget. För varje meter ökas motorns varvtal för att bygga upp den kraft som behövs för att med däcken rykande och gällt skrikande skapa svarta rosor på den snöfria torra asfalten.

Av den okunnige kallas detta för att bränna gummi, från engelskans ”burning rubber.”

Ingenting kan vara mer felaktigt. I själva verket är detta en vacker ritual i syfte att ta farväl av vintern. Svarta rosor, en sista hälsning till vintern som sakta kapitulerar för vårvärmen.

När väl den första rosen skapats faller övriga på platsen närvarande deltagare in i denna skapelseprocess som inte avslutas förrän alla skapat sin egen ros. När röken och doften av bränt gummi väl lagt sig framträder ett torg som får vilket öga som helst att fyllas av tårar.

Firandet fortsätter sedan med att dov suggestiv rockabillyliknande musik spelas upp via bilarnas högtalarsystem. Från låg volym ökas sakta ljudnivån till allt högre decibel vilket får kulturdeltagarna att lomhörda kliva ur bilarna och så sakteliga påbörja firandet av det andra ritualen enligt traditionen, den s.k. ”Blod och Bärs” ritualen.

Det är i historiskt perspektiv en urgammal sed, praktiserat av testosteronstinna mjödfryntliga ungsvennar. En sed som höll på att försvinna ur firandet men som tack vare ungdomarnas noggranna efterforskning fått ett tidsanpassat och uppskattat uppsving.

Ritualen går till på så sätt att de yngre personerna av manligt kön två och två ställer sig mitt framför varandra med armarna längs sidorna. Med uppblåst bröst försöker de sedan brösta ner den andra på marken, ivrigt påhejade av de kvinnliga deltagarna.

fortsättning på nästa sida

För den oinvidge kan detta uppfattas som både hotfullt och rent av farligt. Det har hänt att någon alltför upprymd ungsvenne farit fram alldeles för vådligt men då har alltid övriga deltagare ingripit och påtalat reglerna för utförandet av ritualen och allt har slutat väl.

Denna symboliska manlighetsliknande rit avslutas sedan med att kombattanterna gemensamt sveper varsin öl för att sedan kasta flaskan mot marken så att glaset går i kras.

Detta kallas att dricka försoningsmjöd, ett uttryck för ritens och gruppens hierarkiska gemenskapsbygge. Det kan vid denna avslutande försoningsrit uppstå blodvite som en olycklig omständighet p.g.a. allt krossat glas, därav namnet "Blod och Bärs".

För festdeltagarna brukar detta emellertid verka stämningshöjande och saluterar gärna med den numera accepterade seden att med full hals bröla.

När så dessa riter framåt morgontimmarna nått sin kulmen, ofta under det att göken hörs bortom Ekesberget, är det dags för själva avslutningen. Den brukar inledas med att alla deltagare sätter sig tillbaka i sina respektive bilar. Enligt okunniga betraktare ansedda som gamla skrotbilar, en sanning och konsekvens av missunnsamhet. Bilarnas ålder och skick är ett resultat av dålig ekonomi och ett faktum som vilar tungt över myndigheters ovilja att ekonomiskt stötta dessa unga kulturarbetare.

Ett annat missförstånd som också måste undanröjas är texterna som ofta pryder dessa skrotbilars dörrar och bakrutor. Texten "Fuck You" har inget med engelskans vulgära betydelse att göra.

Nej, istället är det kulturföreningens egen logotype som förkortat står för: Fria Ungdomars Cultur Klubb följt av den lite mer pregnant avslutningen, som faktiskt hämtats från engelskan för att ge en känsla av attityd: Youth Organisation Uhh. Det sista Uhh anspelar på ugglans parningsläte som kan höras under vårens tidiga morgontimmar och uppfattas allmänt bland kulturdeltagarna som en signal att hörsamma. Ofta hörs då ett gällt uhh-ande från bilarnas baksäte samtidigt som fjädringen sätts på hårda prov. Detta ska inte blandas samman med det gutturala bröl som brukar avsluta drickandet av försoningsmjöd som tidigare beskrivits.

Den uppmärksamme la säkert märke till att ordet kultur stavats fel i logotypens inledande del, med ett C istället för ett K men som ledningen för dessa unga engagerade så välformulerat sa i ett uttalande för något år sedan: "Vem bryr sig"

Ovanstående var som sagt en kort beskrivning av fenomenets eller kulturaktivitetens historiska rötter. Kanske har detta skapat större förståelse för denna åldriga tradition och inte minst för dessa kulturarbetare och deras gärning att inte låta seden gå förlorad. Om inte kan nog ökad förståelse uppnås om utövarna visade större omdöme genom att inte spela musik på högsta volym och framför allt sopa upp glaset från kyrktogets asfalt. För det handlar om kultur och inte något vanligt stök, eller?

Bågskytten

DÖPTA

August Forsdal, Hagfors

*Gud som haver
barnen kär,
se till mig som liten är.
Vart jag mig
i världen vänder
står min lycka
i Guds händer.
Lyckan kommer,
lyckan går,
du förbliver,
Fader vår.*

DÖDA

Maj Johansson
Peter Henningsson
Gunn Emanuelsson
Ove Lennart Eriksson
Alice Öjjeberg Pettersson
Alva Andersson, Filipstad
Gunn Emanuelsson
Olle Eriksson
Rune Larsson
Gunnar Cederstedt
Sten Hedelin
Bo Skog
Gunnel Nordquist
Magdalena Katzberg
Vivi-Ann Östlund
Annica Kvarnström
Monica Högman
Manny Eriksson

GUDSTJÄNSTER I EKSHÄRADS KYRKA

Fredag 19 juni

kl. 15.00

MIDSOMMARBÖN

Anders Rådström

Åsa Bergsten, fiol

Michael Öijeberg, fiol

Thomas Lindberg, nyckelharpa

Håkan Hjerdt, nyckelharpa

Söndag 21 juni

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Lars-Peter Hjärpe

”Liit tå hörrt”

Söndag 28 juni

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Anders Rådström

Söndag 5 juli

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Patric Svensson

Söndag 12 juli

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Anders Rådström

Söndag 19 juli

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Lars-Peter Hjärpe

Söndag 26 juli

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Lars-Peter Hjärpe

Söndag 2 augusti

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Patric Svensson

Söndag 9 augusti

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Anders Rådström

Söndag 16 augusti

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Anders Rådström

Söndag 23 augusti

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Patric Svensson

Söndag 30 augusti

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Anders Rådström

Söndag 6 september

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Anders Rådström

Söndag 13 september

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Lars-Peter Hjärpe

Söndag 20 september

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Lars-Peter Hjärpe

Söndag 27 september

kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Anders Rådström

Ändringar kan förekomma, se också predikoturer.

Glad Sommar önskar Ekshärads församling